

ROVVILTNEMENDA I REGION 1

Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Dykkar ref:

Vår ref.:
2019/21453

Arkivnr.:
433.52

Dato:
06.01.2020

Klage frå Naturvernforbundet i Agder på vedtak i Rovviltnemnda region 1 om kvotefri jakt på gaupe i 2020

Rovviltnemnda tek ikkje klagen frå Naturvernforbundet i Agder til følge. Klagen blir med dette oversendt Klima- og miljødepartementet for endeleg avgjerd.

Vi viser til klage frå Naturvernforbundet 11.12.2019. Klagen er framsett innan klagefristen.

Rovviltnemnda hadde saka føre i telefonmøte 19.11.2019. Frå nemnda deltok Aleksander Øren Heen, Gunvor Birkeland og Helen Hjertaas. Helge Nævdal og Aase Simonsen hadde forfall.

Vedtaket i rovviltnemnda 19.11.2019 (sak 11/19):

Vedtak (samrøystes)

- 1. Rovviltnemnda opnar for kvotefri jakt på gaupe i heile Region 1 i 2020. Jakttid er 1. februar til 31. mars. For utøving av jakta gjeld reglane i viltlova med tilhøyrande forskrifter.*
- 2. Felling eller forsøk på felling skal så snart som råd meldast til Fylkesmannen. Felte dyr skal dessutan framsynast til Statens naturoppsyn for prøvetaking m.v. med opplysning om kjønn, alder, tidspunkt for felling og fellingsstad.*
- 3. Fangst av gaupe skal utøvast etisk forsvarleg og i samsvar med reglane for bruk av fangstreiskap. Bruk av fangstreiskap krev godkjenning frå Fylkesmannen.*
- 4. Rovviltnemnda kan til ein kvar tid gjere om vedtaket dersom ny informasjon ligg føre.*

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 1
c/o Fylkesmannen i Vestlan
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Leiar for rovviltnemnda:
Aleksander Øren Heen
Naddvik, 6885 Årdalstangen
Telefon: 91134842

aleksander.heen@sfj.no
<http://www.fylkesmannen.no/vl>

Sakshandsamar:
Hermund Mjelstad
Telefon 57643124

fmsfhm@fylkesmannen.no

Nemnda sitt vedtak kan påklagast innan 3 veker frå vedtaket er motteke. Kлага skal handsamast av Klima- og miljødepartementet, men sendast til rovviltnemnda.

Klagen

Naturvernforbundet i Agder meiner gaupe høyrer heime i region 1 som naturleg del av det biologiske mangfaldet. Gaupe har ei nøkkelfunksjon i intakte økosystem, eit krav naturmangfaldlova stiller i § 4. Naturvernforbundet meiner rovviltnemnda sitt vedtak er lite kunnskapsbasert og at påstanden om stort skadepotensiale er ugrunna. Naturvernforbundet stiller nokre konkrete spørsmål og krav som de ber rovviltnemnda svare på, med mindre nemnda ikkje gjer om vedtaket.

Naturvernforbundet viser til internasjonale forpliktingar og til den norske Raudlista og krev svar på «*hvorfor nemnda ikke tar hensyn til artens status på rødlista som det gjøres for andre arter i samme situasjon og kva nemnda vil bidra med for å snu den alvorlige bestandssituasjonen over de siste 7 årene for gaupa*».

Naturvernforbundet ber om at rovviltnemnda begrunner hvorfor naturmangfoldlovens § 4/5 ikke blir vurdert.

Vidare meiner Naturvernforbundet at nemnda sin praksis med kvotefri jakt ikkje er i tråd med med rovviltforskrifta, og heller ikkje i tråd med forvaltningsplanen. *Naturvernforbundet krever at nemndas dispensasjon frå forvaltningsplanen begrunnes. Vi reagerer på at nemndas tilsidesetting av kvoteavgrensing har større autoritet enn forvaltningsplanen.*

Naturvernforbundet meiner at skadepotensialet i regionen ikkje er stor og viser til at det ikkje er dokumentert skade av gaupe i heile region 1. *Naturvernforbundet krever at påstanden om det store skadepotensialet dokumenteres og begrunnes.*

Naturvernforbundet viser og til at ikkje streifdyr automatisk skal fellast, men at det må gjerast ei konkret vurdering av potensialet for skade, om individet er etablert eller på vandring, og om individet er særleg genetisk viktig. Nemnda sitt vedtak kan tolkast slik at det ikkje skal finnast gaupe i vår region sidan de alltid vil utgjere eit skadepotensial for husdyr. *Naturvernforbundet krever at effekten (lovens begrepsbruk) av nemndas årlige. Likelydende vedtak blir vurdert, og i hvilken grad vedtaket ivaretar Miljødirektoratets syn på rovdyr i prioriterte beiteområder.*

Naturvernforbundet meiner derfor at felling for å hindre potensiell framtidig skade ikkje skal vere automatisk, men det må gjerast ei konkret vurdering av potensiale for skade, om individet er på vandring og om individet er særskild genetisk viktig.

Det er og mogleg å tolke rovviltnemnda sitt vedtak slik at det ikkje skal vere store rovdyr i region 1, sidan de alltid vil utgjere eit skadepotensiale for husdyr.

Naturvernforbundet viser til at rovviltnemnda sitt vedtak strir mot dei avtalane som Noreg er forplikta til for å ta vare på artsmangfaldet, og at det er feil å opne for kvotefri jakt på ein kritisk truga art som gaupe. Vedtaket til nemnda ber preg av å ville utrydde ein art som sjeldan er innom regionen og der det er påvist minimalt med skade på husdyr dei seinare åra.

Konklusjonen til Naturvernforbundet:

Vedtaket må opphevast. Gaupe skal vere freda i regionen. Med mindre nemnda ikke omgjør vedtaket, ber vi om at våre understrekninger besvares av nemnda.

Vurdering

Region 1 er i ei særstilling når det gjeld forvaltning av dei fire store rovdyra i Noreg. Dette følger av St.meld. nr. 15 (2003-2004), Innst. S .nr. 174 (2003-2004) og rovviltforliket av 2011. Det er ikkje mål om yngling av gaupe, jerv, bjørn eller ulv i regionen, og det er understreka at regionen er prioritert for beitebruk. Rovviltnemnda har mynde etter rovviltforskrifta §§ 7 og 11 til m.a. å fastsette jakt på gaupe når bestanden er over det fastsette bestandsmålet for gaupe i regionen. Dette gjeld og i region 1 utan bestandsmål for arten. Fylka i regionen har eit stort tal sau på beite, i 2018 vart det sleppt 719370 sau og lam på utmarksbeite. Det er truleg den regionen med flest sau på beite og vi vil meine at skadepotensialet i høgste grad er reelt, og dette er då også bakgrunnen for Stortinget sitt syn på den todelte målsettinga for rovviltforvaltninga. Det skal vere ei differensiert forvaltning som skal ta omsyn til viktige beiteområde og at rovdyra skal overleve i Noreg. For region 1 er beitebruken prioritert, og dette har Stortinget vore klar på ved fleire høve. På bakgrunn av dette er det og slik at ei vurdering av naturmangfaldlova §§ 4 og 5 ikkje kan følgjast fullt ut for region 1. Dette er ei politisk vurdering som rovviltnemnda må ta omsyn til ved m.a. avgjerd om kvotefri gaupejakt.

Når det ikkje er bestandsmål for gaupe i region 1, og beitebruken er prioritert, blir eit av dei viktigaste måla for den regionale forvaltninga å minimere sjansen for at det blir etablert ein bestand av gaupe i regionen.

I rovviltforskrifta § 11 og kommentarane til denne står det m.a. «For gaupe kan rovviltnemnden sette av egne områder for kvotefri jakt i forbindelse med sitt årlige vedtak om kvotejakt på gaupe så lenge dette kan skje innenfor rammen av det nasjonale bestandsmålet for regionen. (...) Det forutsettes vidare at rovviltnemnden gjennom sine årlige vedtak om kvoter og eventuelle områder for kvotefri jakt på gaupe bidrar til en størst mulig grad av forutsigbarhet for berørte næringsinteresser. Dette innebærer at områder for kvotefri jakt på gaupe innenfor en region bør være relativt stabile frå år til år.»

Det har vore kvotefri gaupejakt i region 1 sidan opprettinga av rovviltnemndene i 2005. Det er i hovudsak streifdyr i regionen, og det er få dyr som blir felt under jakta. I 2019 vart det felt ei hogaue i Strand kommune (Rogaland). Totalt er det felt 12 hanngauper og 9 hogauper i regionen sidan 2005 (inkludert to påkøyrslar og ein i naudverje). Etter rovviltnemnda sitt syn betyr den kvotefrie jakta lite for overlevinga til den nasjonale bestanden og for det nasjonale bestandsmålet. Den kvotefrie jakta er konfliktdempande ut frå det faktum at skadepotensialet i regionen er stort.

Rovviltnemnda la i sitt vedtak 19.11.2019 til grunn at tala frå Rovdata viser at gaupebestanden før kvotejakta i 2019 om lag er på same nivå som i 2018. Rovviltnemnda meiner at region 1 ikkje kan ta ansvar for å få bestandsmålet opp til det som er fastsett for Noreg, og at dette ansvaret må dei regionane med bestandsmål for gaupe ta.

Rovviltnemnda kan ikkje heilt sjå korleis Naturvernforbundet kan vente svar på alle spørsmåla sine som omhandlar den spesielle stillinga for forvaltninga i region 1. Dette gjeld m.a. gaupe sin plass på raudlista, korleis rovviltforskrifta legg føringar for kvotefri jakt og definisjonen på skadepotensiale. Nemnda meiner dette er spørsmål som er diskutert og avgjort tidlegare, og som i hovudsak ligg utanfor nemnda sitt myndighetsområde.

Rovviltnemnda handsama klagesaka som e-postvedtak 06.01.2020. Samrøystes vedteke.

Vedtak

Klagen blir ikkje teken til følge. Klagen blir med dette oversendt Klima- og miljødepartementet for endeleg avgjerd.

Med helsing

Aleksander Heen

Leiar

Rovviltnemnda region 1

Tlf. 91134842

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi pr. e-post:

Naturvernforbundet i Agder

Miljødirektoratet

Fylkesmennene i region 1